

عنوان مقاله:

بررسی اثر شوری بر رشد و نمو و میزان اسانس در گیاه آویشن دنايي *Thymus danensis Celak*

محل انتشار:

هفتمین همایش سراسری کشاورزی و منابع طبیعی پایدار (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

سیده هیبت اله حسینی - دانشجوی سابق کارشناسی ارشد

بهرام مجد نصیری - استاد دانشگاه آزاد اسلامی شهرکرد

خلاصه مقاله:

آویشن دنايي *Thymus danensis Celak*، گیاهی علفی چند ساله، ساختار بوته‌های و علفی یا چوبی، بومی ایران و متعلق به خانواده نعناعیان *Lamiaceae* است. گیاهی است که با سه جنبه کاربردی طبی، ادویه‌های و عطری مورد استفاده قرار می‌گیرد. این آزمایش به صورت گلدانی با سه تکرار (بلوک) و پنج تیمار 0، 3، 6، 9 و 12 دسی زیمنس بر متر نمک طعام تحت شرایط مزرعه‌ای در بهار و تابستان 1391 در شهرستان اردل استان چهارمحال و بختیاری انجام شد. صفات مورد آزمایش عبارت از اثر شوری بر روی رشد و نمو و میزان اسانس گیاه آویشن دنايي می باشد. اوایل مرحله گلدهی سرشاخه‌ها برداشت و در سایه خشک گردید. از نمونه‌های خشک شده اسانس تهیه و توسط دستگاه MS/GC، آنالیز صورت گرفت و در ترکیبات شناسایی شده تیمول غالب ترین ترکیب شناسایی شد. نتایج بدست آمده در این تحقیق نشان داد که با افزایش درجه شوری میزان عملکرد وزن خشک وتر گیاه، تعداد شاخه های اصلی و فرعی و میزان اسانس کاهش می یابد. بیشتر بین عملکرد وزن خشک و ترکیب مربوط به تیمار شاهد بود و بیشترین میزان اسانس در تیمار شاهد و غلظت 3 دسی زیمنس بر متر مشاهده گردید. درصد تیمول با افزایش شوری، با اختلاف معنی دار ابتدا زیاد و سپس روند نزولی داشته است. بس یاری از پژوهشگران کاهش سطح برگ گیاه بر اثر تنش شوری را دلیل اصلی کاهش رشد گیاهان گزارش کرده اند. گیاهان تولید شده در شرایط شوری کوچکتر از تیمار شاهد بوده و حجم کمتری را اشغال می نمایند، بنابر این می توان با افزایش تراکم کاشت در شوری های تا حد 6 دسی زیمنس بر متر، میزان کمبود عملکرد اسانس را نسبت به شرایط بدون تنش جبران کرد و به عملکرد قابل قبولی از اسانس دست یافت. کاهش تعداد و سطح برگها (در شوری های بالای 3 دسی زیمنس بر متر) از مرگ و ریزش برگهای مسن و پایینی گیاه، در اثر شوری ناشی شده است. بدیهی است که با کاهش سطح برگ، گیاه آب کمتری را از طریق تعرق از دست می دهد. محدود شدن سطح برگ را شاید بتوان به عنوان یکی از مکانیسم های دفاعی گیاه آویشن دنايي برای کاهش تعرق و اجتناب از شوری در نظر گرفت.

کلمات کلیدی:

گیاهان دارویی، آویشن دنايي، آویشن، شوری، تیمول، ماده موثره

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/636041>

